

Slovenská verzia inteligenčného testu WISC III¹

Beáta Tomčániová - Sedlačková

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

VÚDPaP v spolupráci s Testcentrom Praha pripravuje novú slovenskú verziu inteligenčného testu WISC-III. Vzhľadom na nedostatok financií nepočítame s komplexnou štandardizáciou, ale s overovaním použiteľnosti českých noriem v slovenských podmienkach.

Ciele práce

1. Nový kompetentný preklad anglického originálu.
2. Úprava textu a položiek tak, aby originálu zodpovedali nie znením, ale významom.
3. Overenie položiek v predvýskume.
4. Zostavenie definitívnej verzie testu na základe predvýskumu.
5. Čiastočná štandardizácia, slúžiaca na porovnanie s českými normami.

Štandardizačná vzorka

V predvýskume i v samotnom výskume pracujeme so súborom stratifikovaným podľa nasledujúcich kritérií:

1. VEK	skupiny 6, 8, 10, 12, 14 a 16 ročných detí
2. POHLAVIE	50 % chlapcov
50 % dievčat
3. REGIÓN	25 % západné Slovensko
25 % južné Slovensko
25 % severné Slovensko
25 % východné Slovensko
4. VEĽKOSŤ SÍDLA	25 % obce do 1 500 obyvateľov
25 % obce 1 501 – 10 000 obyvateľov
25 % obce 10 001 – 50 000 obyvateľov
25 % mestá nad 50 000 obyvateľov.

Toto členenie zodpovedá demografickej situácii na Slovensku podľa údajov z roku 2000. Regióny a veľkosť sídla výrazne korelujú so sociálnou, vzdelanostnou a zamestnaneckou úrovňou rodín, z ktorých deti pochádzajú. Preto tieto kritériá pokladáme za implicitne zahrnuté v kritériách 3 a 4.

¹Realizačný tím: Vladimír Dočkal, Marek Tesař, Bronislava Kundrátová, Elena Kretová, Beáta Tomčániová – Sedlačková.

Z výsledkov predvýskumu

NEVERBÁLNE SUBTESTY:

1. DOPŔŇANIE OBRÁZKOV – poradie obrázkov v eurosete nezodpovedá celkom ich obťažnosti pre slovenskú populáciu, ale kritérium skončenia po piatich neúspechoch stačí na elimináciu tejto nepresnosti.

3. KÓDOVANIE – bez zmien.

5. ZORAĐOVANIE OBRÁZKOV – v slovenskej verzii treba jednotlivé úlohy zadávať v odlišnom poradí než pôvodne.

7. KOCKY – bez zmien.

9. SKLADAČKY – bez zmien.

11. HĽADANIE SYMBOLOV – bez zmien.

13. BLUDISKÁ – bez zmien.

VERBÁLNE SUBTESTY:

2. VEDOMOSTI:

- zmena poradia položiek podľa obťažnosti;
- nová štylizácia položky MINCE, nahradenie položky VYNÁLEZCA TELEFÓNU otázkou na ANTONA BERNOLÁKA.

4. PODOBNOSTI:

- zmena poradia položiek podľa obťažnosti;
- nahradenie položky KOŠELA – TOPÁNKA položkou TRIČKO – NOHAVICE a položky RODINA – STAROVEKÝ ROD položkou RODINA – INDIÁNSKY KMEŇ.

6. ARITMETIKA:

- v úlohách sú zachované matematické operácie, vyžadované v originále, slovné zadania úloh sú ale nové.

8. SLOVNÍK:

- zmena poradia položiek podľa obťažnosti;
- nahradenie položky ABERATION položkou ANOMÁLIA a položky DILATORY položkou HAZARD (z českej verzie).

10. POROZUMENIE:

- zmena poradia položiek podľa obtiažnosti;
- zrozumiteľnejšia štylizácia niektorých položiek.

12. OPAKOVANIE ČÍSEL – bez zmeny.

TOMČÁNIOVÁ - SEDLAČKOVÁ, Beáta. Slovenská verzia inteligenčného testu WISC III.
In HELLER, Daniel; PROCHÁZKOVÁ, Jana; SOBOTKOVÁ, Irena (ed.). *Psychologické dny 2004 : Svět žen a svět mužů : polarita a vzájemné obohacování : sborník příspěvků z konference Psychologické dny, Olomouc 2004*. Olomouc : Universita Palackého v Olomouci, 2005. Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas Philosophica, Psychologica 35 - suppl. Plný text příspěvku o rozsahu 3 s. je dostupný na přiloženém CD-ROM. ISBN 80-244-1059-1.